

W numerze między innymi :

☐ Nowy profesor s. 3	☐ Technopole i Agroparki s. 9
☐ Z prac Rady Głównej SzW s.6-7	☐ Transfer kredytów s. 10
☐ Wczoraj i dziś w Studium Języków Obcych s. 8	☐ Informacje Biblioteki Głównej s. 11

Przyzmat

Pismo informacyjne Politechniki Wrocławskiej

Nr 91

16-30 kwietnia 1997

Ważna narada

W dniach 10 i 11 kwietnia 1997 odbywała się w murach Politechniki Wrocławskiej narada prorektorów ds. nauczania i przewodniczących senackich komisji ds. dydaktyki polskich uczelni technicznych.

Jak widać Panowie Rektorzy Politechniki Wrocławskiej byli zadowoleni z jej przebiegu. Więcej szczegółów na stronie 4 i 5.

R O Z M A I T O Ś C I

PARKI TECHNOLOGICZNE

Konferencja nt. parków technologicznych International Association for Science Parks organizuje XIV już konferencję World Conference on Science and Technology Parks (The Science Park, a tool for increasing and territorial competitiveness and international relationships). Będzie się ona odbywała w Trieście od 16 do 19 czerwca 1997 r.

Organizatorzy przyjęli abstract dr Marka Kozłowskiego (Fundacja Rozwoju Politechniki Wrocławskiej), który wygłosi tam 18 czerwca wykład na temat parku technologicznego.

Zauważmy na marginesie zjawiska znacznego „uparkowienia” naszej okolicy, że na Wydziale Architektury studenci IV roku mogą uczyć się na zajęciach z przedmiotu „Parki technologiczne” prowadzonego przez dr R. Włosowicza i dr B. Wórzeczkę.

CZTEROSTRONNA UMOWA

W dniu 15.04.1997 w Dreźnie została podpisana umowa o współpracy pomiędzy TU Drezno, TU Liberec, Politechniką Wrocławską i Uniwersytetem Wrocławskim. Politechnika Wrocławska i TU Drezno współpracują już od 30 lat – w roku 1966 została podpisana umowa między tymi Uczelniami. Umowa czterostronna ma na celu integrację Uczelni w tym Euroregionie, stworzenie szerszych możliwości współpracy naukowo-dydaktycznej, m.in. poprzez wymianę pracowników naukowo-dydaktycznych, studentów, realizowanie wspólnych tematów badawczych. Ze strony Politechniki Wrocławskiej umowę podpisał JM Rektor prof. Andrzej Mulak. W delegacji wzięli również udział dr hab. Andrzej Radosz, prof. nadzw. – Uczelniany Koordynator Programu SOCRATES oraz mgr Krystyna Galińska – kierownik Sekcji Współpracy Międzynarodowej. Omówiono możliwości współpracy TU Drezno i Politechniki Wrocławskiej w ramach programu SOCRATES.

INFORMACJA SYGNALNA

Centrum Upowszechniania Nauki Polskiej Akademii Nauk wydaje w porozumieniu z Komitetem Badań Naukowych periodyk *NAUKA – INFORMACJA SYGNALNA*. Zamieszczane tam krótkie, aktualne informacje o wynikach prac badawczych i innych istotnych wydarzeniach dotyczących polskiej nauki mają służyć nie tylko środowisku naukowemu. Głównym adresatem *INFORMACJI SYGNALNEJ* są kręgi władzy: posłowie i senatorowie przedstawiciele rządu, Kancelarii Prezydenta RP i innych ośrodków decyzyjnych, a także ośrodki informacji (prasa, radio, telewizja), kręgi gospodarki i biznesu.

Inicjatywa ta ma za wzór rozwiązanie przyjęte w Anglii, gdzie dobrze się sprawdza. Co prawda, polityczny system brytyjski jest dosyć odległy od naszego, ale warto spróbować.

Niektórzy pracownicy PWr zetknęli się już z tą formą przekazywania informacji dzięki uczelnianemu Ośrodkowi Informacji Naukowo-

technicznej. Wszystkich pozostałych zachęcamy również do przygotowywania krótkich tekstów (ok. 60 do 100 słów) napisanych w przystępny sposób. Należy je kierować na adres redakcji: 00-901 Warszawa, PKiN, p.XXIV, fax 826-65-12, tel. 624-10-95, 656-60-86. Kierujący zespołem pan doc. Jacek Biłowski chętnie udziela informacji.

KOLEGIUM PROREKTORÓW

Posiedzenie Kolegium Prorektorów ds. studenckich i dydaktyki w dniu 8 kwietnia 1997 odbyło się w sali Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego. W obecności licznie przybyłych przedstawicieli samorządów studenckich (reprezentanci 9 uczelni) dyskutowano głównie na temat organizacji tegorocznych Juwenaliów. Przedstawiono program obchodów wspólnych (przemarsz studentów i wręczenie kluczy do miasta) oraz imprez towarzyszących organizowanych przez poszczególne uczelnie na terenie DS-ów, osiedli akademickich, obiektów sportowych itp. Z wyjątkiem AWF, która musi wcześniej wykluczyć z „eksploatacji” Stadion Olimpijski i Pola Marsowe (potrzeby Kongresu Eucharystycznego) i organizuje „Wuefalia” tydzień wcześniej, pozostałe uczelnie w zasadzie współpracują z sobą i koordynują organizację obchodów święta żaków. W dyskusji, która wywijała się po wystąpieniach studentów, zwracano uwagę na potrzebę dokonania w przyszłości zmian zasad finansowania i rozliczania wspólnych przedsięwzięć, poszukiwania sponsorów itp. Padła propozycja utworzenia Akademickiego Centrum Kultury, które mogłoby spełniać rolę m.in. organizatora tego typu imprez. Prorektor UW prof. A. Witkowski zaproponował, aby jedno z pierwszych posiedzeń Kolegium po wakacjach poświęcić tym właśnie problemom. Uzgodniono wstępnie wspólne stanowisko w sprawie ustalenia godzin i dni rektorskich podczas Juwenaliów. Następne posiedzenie Kolegium odbędzie się 13 maja br. na terenie ASP, a jego tematami wiodącymi będą wymiana informacji na temat nadchodzącej akcji rekrutacyjnej oraz próba znalezienia sposobu aktywniejszego włączenia się uczelni w realizację opracowanego przez Biuro Rozwoju Wrocławia programu „Wrocław-2000”. (mr)

SKREŚLAĆ REGULAMINOWO

W związku z potrzebą uściślenia procedury formalnej przy skreśleniu z listy studentów, w kwietniu weszły w życie przepisy regulujące zasady obowiązujące przy tej przykryj procedurze.

Każda taka decyzja powinna być sformułowana pisemnie na osobnej karcie, na której mają się znajdować:

- nazwa wydziału (pieczęć),
- data wydania,
- nazwisko i imię studenta, rok studiów oraz inne potrzebne informacje,
- powołanie podstawy prawnej,
- uzasadnienie faktyczne i prawne,
- pouczenie o trybie i terminie odwołania,

– podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego wydającego decyzję. Pismo okólnie nr 10/97 zawiera też wzór karty.

MIESZKANIA ZAKŁADOWE - CD.

Jak poinformował Prorektor ds. Ogólnych dr Ludomir Jankowski, 22 kwietnia zakończono ostatecznie prace nad regulaminem sprzedaży mieszkań. W najbliższych dniach podjęte zostaną działania prowadzące do realizacji transakcji. Nie należy się jednak zgłaszać w tym celu do władz Uczelni ani do jej wyspecjalizowanych agend. Pierwszy krok będzie należał do Zespołu ds. Hotelu i Mieszkań, który przedstawi poszczególnym zainteresowanym ofertę kupna. Wiąże się to z ważnym punktem ograniczającym sprzedaż. Najemcy posiadający nieruchomości przeznaczone na cele mieszkalne nie będą mogli nabyć lokalu, a zaległości w czynszu, podnajmowanie lokalu lub utrata prawa do najmu są czynnikami wstrzymującymi procedurę sprzedaży do chwili uregulowania zobowiązań i wyjaśnienia sytuacji.

Przychody z tytułu sprzedaży mieszkań zakładowych tytułu większą środku Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.

W procedurze sprzedaży będzie też uczestniczył Zespół ds. Mieszkań PPPWr, gdyż będzie podejmował decyzje o prawie nabywcy do zniesek opłat.

Prorektor L. Jankowski ocenia, że na pierwszym etapie zostanie sprzedanych około 50-60% z 200 mieszkań zakładowych.

JEDNAK UBEZPIECZENIA?

Nie spotkała się z poparciem studentów akcja wycofywania się z umów ubezpieczeniowych, do czego zachęcał KUSS. Tylko nieliczna grupa (wg naszych danych 29 osób) zrezygnowała z ubezpieczeń. Jedna osoba, już po wycofaniu, zmieniła zdanie i zapłaciła ponownie za polisę.

DLA LEGNICY I OKOLICY

W związku z planowanym pobytem Ojca Świętego Jana Pawła II w diecezji legnickiej JM Rektor Politechniki Wrocławskiej ogłosił **2 czerwca** 1997 r. dniem rektorskim dla Filii W Legnicy.

W związku z tym przypominamy, że w tym semestrze JM Rektor ogłosił już dniami rektorskimi 2, 8 i 30 maja, zaś w dniu 9 maja – godziny rektorskie od 13.00.

BYWA I TAK...

Nikt ze studentów ani pracowników nie przyszedł na wykład ministra Marka Pola zorganizowany w murach Akademii Ekonomicznej. Widocznie nie dawano nawet „zal.”

PRZEPRASZAMY

...pana prof. Aleksandra Werona za błąd w tytule Jego wykładu *Metody stochastyczne w inżynierii finansowej* (Wykład Wszechnicy PAN, 22.04.97).

Nowo mianowani profesorowie

PROFESOR ZDZISŁAW KREMENS

Dnia 16 grudnia 1996 r. tytuł profesora nauk technicznych uzyskał kierownik Zakładu Sieci i Systemów Instytutu Energoelektryki Wydz. Elektrycznego Zdzisław Kremens. W latach 1990-1993 dyrektor Gabinetu Rektora, a w kadencji 1993-1996 prorektor ds. nauczania Politechniki Wrocławskiej.

Urodził się 7 sierpnia 1952 roku w Zielonej Górze. Studia na Wydziale Elektrycznym w Instytucie Cybernetyki technicznej Politechniki Wrocławskiej ukończył w 1976 roku z wyróżnieniem. W latach 1976-1979 odbył studia doktoranckie w Instytucie Energoelektryki. Pracę doktorską pt. „Metoda eliminacji błędów systematycznych w strumieniach da-

nych o przepływach mocy czynnej w systemie elektroenergetycznym” obronił 20 października 1979. Doktorat był bezpośrednio związany z pracami naukowo-badawczymi dla energetyki zawodowej (Państwowej Dystrybucji Mocy).

W 1989 roku opublikował monografię „Analiza błędnych danych z testem obserwowalności w ocenie stanu pracy systemu elektroenergetycznego” łączącą osiągnięcia naukowo-badawcze z wynikami prac wdrożeniowych. Rozprawa habilitacyjna obejmowała całość zagadnień związanych z komputerowym modelowaniem systemu elektroenergetycznego w czasie rzeczywistym. Za monografię Zdzisław Kremens uzyskał doroczną nagrodę Wydziału IV (Nauk Technicznych) Polskiej Akademii Nauk.

Stopień naukowy doktora habilitowanego w dziedzinie nauk technicznych z dyscypliny naukowej – Elektrotechnika, w zakresie – Elektroenergetyki uzyskał w marcu 1990. Specjalnością naukową Zdzisława Kremensa są Sieci i Systemy Elektroenergetyczne.

W 1986 roku odbył staż w Akademii Nauk w Irkucku w ZSRR, a w roku 1990 – półroczny staż zawodowy w zakładzie energetycznym. Wielokrotnie był na uniwersytetach w Stanach Zjednoczonych i w Niemczech, z którymi prowadzi współpracę naukową.

Poza nagrodą PAN za monografię otrzymał dwie nagrody Ministra oraz wiele nagród Rektora. Otrzymał także Złotą Odznakę Politechniki Wrocławskiej. Ma również kilka wyróżnień amerykańskich za koordynację grantu edukacyjnego Amerykańskiej Agencji ds. Rozwoju Międzynarodowego w latach 1991-1995.

Podstawowe kierunki badań naukowych prof. Zdzisława Kremensa mają przede wszystkim charakter stosowany i obejmują:

- Komputerowe modelowanie systemu elektroenergetycznego (SEE) w czasie rzeczywistym, w tym weryfikację pomiarów, estymację i obserwowalność,

- Wykorzystanie systemów inteligentnych w sterowaniu SEE, w szczególności dla oceny bezpieczeństwa pracy systemu,

- Zastosowanie nowoczesnych układów przesyłu stałoprądowego HVDC i elastycznego przesyłu prądu przemiennego FACTS w europejskich systemach elektroenergetycznych.

Zajmował się także takimi zagadnieniami, jak: analiza pracy systemu elektroenergetycznego w stanach ustalonych i przejściowych, zwarciami w sieciach elektroenergetycznych, regulacją częstotliwości i mocy i kolysaniami w systemach.

Wyniki badań naukowych przedstawił łącznie w około 50 pracach opublikowanych i wielu pracach nieopublikowanych. W 1996 roku ukazała się nakładem WNT książka „Analiza Systemów Elektroenergetycznych” napisana wspólnie przez prof. Mariana Kremensa i prof. Mariana Sobierajskiego. Książka jest dofinansowana przez Ministerstwo Edukacji narodowej i ma w dużej mierze charakter monograficzny, a adresowana jest zarówno do doktorantów i studentów wszystkich specjalności wydziałów elektrycznych wyższych uczelni technicznych, jak i do inżynierów pracujących w energetyce zawodowej. Należy także podkreślić fakt, że w ostatnich 15 latach nie ukazała się na rynku polskim podobnie całościowo i nowocześnie ujęta książka z zakresu systemów elektroenergetycznych.

W 1993 roku uzyskał i koordynował wspólnie z Uniwersytetem w Dortmundzie i IASE Wrocław grant Komisji Unii Europejskiej w Brukseli „Innowacyjne sposoby przetwarzania informacji dla pewności nadzo-

ru wschodnioeuropejskiego systemu elektroenergetycznego” oraz od 1995 roku kieruje grantem Komitetu Badań Naukowych „Analiza bezpieczeństwa przesyłu sieciami elektroenergetycznymi 110 kV z wykorzystaniem metod sztucznej inteligencji”.

Był promotorem dwu zakończonych przewodów doktorskich, z których jedna rozprawa była przygotowywana w języku angielskim. Jest opiekunem naukowym dwóch następnych doktorantów. Recenzował monografię habilitacyjną i kilka rozpraw doktorskich, w tym większość w języku angielskim.

Od wielu lat prowadzi wykłady na studiach dziennych Wydz. Elektrycznego z zakresu Systemów elektroenergetycznych i Sieci elektroenergetycznych. Działalność dydaktyczno-wychowawcza wiąże się ze specjalnością Sieci i systemy elektroenergetyczne. Dla przyszłego systemu kształcenia na Wydziale opracował programy wykładów ze swojej dziedziny. Zgłosił wybieralne wykłady *Power System Operation i Informatization of Power System* w języku angielskim. Prowadzi również wykład i projektowanie komputerowe *Modelowanie komputerowe systemów elektroenergetycznych*. Zgłosił wykłady wybieralne *Sterowanie systemów elektroenergetycznych* oraz *Informatyzacja systemów elektroenergetycznych*.

Jest współautorem skryptu PWR do swojego przedmiotu pod tytułem *Ćwiczenia z systemów elektroenergetycznych*. Obecnie przygotowuje skrypt *Komputerowe ćwiczenia z pracy systemów elektroenergetycznych*, który powinien się ukazać w przyszłym roku akademickim. Zbiera materiały do następnej książki na temat sterowania systemów elektroenergetycznych.

Piastując funkcję prorektora ds. nauczania na Politechnice Wrocławskiej w kadencji 1993-1996 szczególną uwagę przywiązywał do unowocześniania systemu kształcenia na Politechnice Wrocławskiej i rozwoju współpracy międzynarodowej m.in. tworząc biuro grantowe.

Rozpoczął wprowadzanie komputerowej obsługi dydaktyki na Uczelni, rozwinął i uporządkował system wybieralności kursów, wprowadził elementy przyszłego systemu kontroli jakości dydaktyki. Promował sport studencki, m.in. budując dla studentów boiska do koszykówki przy ul. Wittiga.

Od 1991 roku koordynował ze strony polskiej grant Amerykańskiej Agencji Federalnej ds. Rozwoju Międzynarodowego dotyczący współpracy Politechniki Wrocławskiej z Central Connecticut State University. W 1993 roku grant ten został uznany za najlepszy edukacyjny w Europie grant finansowany przez US AID.

Z funduszy grantu uzyskał środki na inwestycje dla Uczelni w postaci laboratorium komputerowego i sali seminaryjnej, a w 1993 r. Specjalne finanse na budowę i wyposażenie Centrum Kształcenia ustawicznego przy Politechnice Wrocławskiej. Na jego wniosek Senat powołał Centrum Kształcenia Ustawicznego w grudniu 1994, a oficjalne otwarcie nastąpiło w listopadzie 1995. Centrum jest wyposażone w szereg sal seminaryjnych i dwa laboratoria komputerowe. Wszystko to zostało sfinansowane ze środków grantu.

Pracował jako opiniodawca zachodnioeuropejskich projektów prac badawczych dla Komisji Nauki Europejskiej w Brukseli (European Commission Directorate General II, Industry). Recenzuje projekty dla KBN oraz artykuły do kilku wydawnictw i na konferencje międzynarodowe.

Jest wieloletnim członkiem Komitetu Naukowego *International Symposium on Short-Circuit Currents in Power System*, które odbywa się w Polsce i Belgii co dwa lata. Był sekretarzem naukowym dwóch międzynarodowych konferencji w latach osiemdziesiątych, a w 1996 roku był wiceprzewodniczącym Komitetu Organizacyjnego Konferencji Międzynarodowej *Modern Electric Power Systems* we Wrocławiu. Ostatnio jest też w Komitecie Programowym Międzynarodowej Konferencji Naukowej IASTED „*High Technology in the Power Industry*”, która odbędzie się w bieżącym roku na Florydzie, w USA.

W 1993 roku został członkiem, a od 1996 roku jest zastępcą przewodniczącego Sekcji Systemów Elektroenergetycznych Komitetu Elektrotechniki Polskiej Akademii Nauk w Warszawie. Jest także członkiem Komisji Informatyki i Informatyki Wrocławskiego Oddziału Polskiej Akademii Nauk.

Jest członkiem Stowarzyszenia Elektryków Polskich. Należy do Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego.

Jest członkiem Komitetu Systemów Energetycznych IASTED – International Association of Science and Technology for Development z siedzibą w Kanadzie i USA. Jest członkiem Rady Wydawniczej „International Journal of Power and Energy Systems” w USA. Nawiązał współpracę z Electric Power Research Institute w USA.

Od października 1995 roku i w obecnej kadencji 1996-1999 jest kierownikiem Zakładu Sieci i Systemów w Instytucie Energoelektryki na Wydz. Elektrycznym. Obecnie przebywa w Stanach Zjednoczonych jako *visiting professor* prowadząc wykłady z zakresu elektroenergetyki. ●

Narada prorektorów ds. nauczania i przewodniczących senackich komisji ds. dydaktyki polskich uczelni technicznych

W centrum uwagi wielostopniowość studiów

W dniach 10 i 11 kwietnia 1997 odbywała się w murach Politechniki Wrocławskiej narada prorektorów ds. nauczania i przewodniczących senackich komisji ds. dydaktyki polskich uczelni technicznych. Głównym inspiratorem spotkania był przewodniczący Kolegium Rektorów Polskich Uczelni Technicznych prof. Mirosław Handke, rektor Akademii Górniczo-Hutniczej. Wybór Politechniki Wrocławskiej podobno wynika ze skłonności tej uczelni do poszukiwania nowatorskich rozwiązań. Należałoby również gościć z wdziękiem, że w swojej historii była ona terenem wielu prób reform, z których część okazała się przedwczesna lub zbyt słabo osadzona w realiach. Jak będzie tym razem?

Narada spotkała się z powszechnym zainteresowaniem: prawie 100% zaproszonych, tj. przedstawiciele 21 z 22 polskich uczelni technicznych, przybyło na spotkanie. W obradach uczestniczyli rektorzy lub prorektorzy uczelni wrocławskich: Uniwersytetu, Akademii Ekonomicznej i Akademii Rolniczej. Obecni byli również goście z MEN: dyr. Tadeusz Popłonkowski i mgr Halina Ciał (gł. specjalistka w Wydz. Dydaktyki i Rozwoju Szkolnictwa Wyższego). Jako przedstawiciel Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego w obradach uczestniczył prof. Andrzej Hałas.

W wprowadzającym wystąpieniu prof. Mirosław Handke wymienił szeroki zakres problemów dotyczących dydaktyki w szkolnictwie technicznym. Za główny cel konferencji uznał on uzgodnienie poglądów na temat wspólnego dla uczelni technicznych systemu kształcenia. Prace te powinny w bliskiej przyszłości zaowocować stworzeniem konkretnego modelu. Jako dalsze ważne tematy do dyskusji przewodniczący KRPUT wymienił kwestie praktyk przemysłowych (zawodowych), studiów doktoranckich, kryteria oceny jakości kształcenia, minima programowe względnie systemy akredytacji, studia zawodowe, zaoczne i wieczorowe. W opinii prof. Handkego główne wyzwania wobec uczelni wyższych to konieczność konkurowania ze szkołami prywatnymi i zawodowymi, zmienność rynku pracy, interdyscyplinarność kształcenia technicznego i rodząca się potrzeba kształcenia ustawicznego. Dzisiejszy system edukacyjny ma wiele wad. Sztywny system zajęć wzorowany na szkolnym nie uwzględnia samodzielnej pracy studenta i egzekwuje raczej wiedzę niż umiejętności. Brak zróżnicowania poziomu i programów studiów. Gorset odgórnie ustalanych kierunków studiów utrudnia kształcenie interdyscyplinarne. Student ma mały wpływ na program i sposób studiowania. Brak pozytywnej selekcji dydaktyków. Jeżeli uczelnie pragną postępu, muszą przezwyciężyć te przeszkody. Muszą także dbać o atrakcyjność formy i aktualność treści oferowanych studentom. Ważne jest dostosowanie oferty edukacyjnej do rynku pracy. Do istotnych czynników zaliczył prof. Handke wprowadzanie wielostopniowości studiów.

Kadra dydaktyczna musi waleczyć z licznymi problemami mającymi swoje źródło poza uczelnią. Brak polityki edukacyjnej państwa i częściowo wynikający stąd zły system szkolnictwa powoduje niechęć uczniów do nauk ścisłych i jej złe przygotowanie do studiów. Część młodzieży rezygnuje z kształcenia się z powodu braku wyróżniającego szanse systemu stypendialnego. Nauczyciele akademicy też nie są odpowiednio umotywowani do prowadzenia dydaktyki – ich kariera jest głównie związana z badaniami i publikacjami.

Zachodzące w kraju zmiany budzą jednak pewne nadzieje. Społeczeństwo dostrzega pozytywną zależność między wykształceniem i zarobkami. Ludzie o wysokich kwalifikacjach nie mają trudności z zatrudnieniem, a wzrost zamożności kreuje potrzeby wyższego rzędu.

Przewodniczący Kolegium Rektorów Uczelni Wrocławia i Opola prof. Roman Duda powiedział podczas narady:

Dzisiejszym problemem jest dostosowanie się do zmieniającego świata przez właściwą odpowiedź edukacyjną na zadania rynku pracy. Przeżyją te przemiany struktury, które umieją się dostosować do rynku pracy, odejść od wąskiej specjalizacji i zaadaptować się do warunków realizacji nowych zadań. Drugim wymogiem jest humanizacja, która w szerszym znaczeniu może oznaczyć wprowadzanie do głównych przedmiotów kierunkowych np. ekonomii czy biologii. Wreszcie pojawia się problem internacjonalizacji. Już wkrótce nasz absolwent będzie mógł podjąć pracę w całej Europie i zapewne zechce z tej możliwości skorzystać. Odpowiedzią na integrację europejską musi być zachęcanie studentów do wyjazdów i nauki języków.

W dyskusji, która nastąpiła, powracało wiele z wymienionych tematów. Najwięcej uwagi poświęcono wielostopniowości studiów. Oprócz problemu, czy należy studia doktoranckie traktować jako trzeci etap kształcenia, dyskutowano przede wszystkim relację między kształceniem inżynierskim i magisterskim. Głównym prezentorem modelu kształcenia „szeregowego” był prof. Stanisław Mańkowski z Politechniki Warszawskiej. Wielu dyskutantów popierało koncepcję studiów inżynierskich jako pierwszego stopnia dwuetapowego kształcenia. Stopień II dawałby tytuł magistra. Elastyczność struktury kształcenia wynikałaby z możliwości przejście studenta na studia magisterskie przed formalnym ukończeniem stopnia I. Podobnie przejście na studia doktoranckie mogłoby nastąpić przed magisterium. (W praktyce istnieją tu jednak bariery formalne.) Przeciwną koncepcję reprezentował prof. Jan Koch z Politechniki Wrocławskiej, który był zwolennikiem „wersji Y z bardzo krótką nóżką”. Był on zdania, że system liniowy utrudnia zwłaszcza metodyczne przekazywanie wiedzy podstawowej potrzebnej przyszłym magistratom inżynierom, ale zbędnej inżynierom. Wielu dyskutantów wymieniało jako poszukiwaną wersję kształcenia, w której dyplom inżynierski jest realizowany na innym kierunku niż magisterski, co stwarza szansę atrakcyjnych połączeń studiów ściśle inżynierskich z zarządzaniem, ochroną środowiska, informatyką itd.

Konkretny przykład realizacji studiów dwustopniowych przez Wydział Inżynierii Materiałowej i Ceramiki AGH został przedstawiony przez prof. Stanisława Komornickiego. Okazało się, że ani wprowadzenie wybieralności zajęć, ani system punktowy zastosowany przy rozliczaniu zajęć odbywanych przez studenta nie były poważnym problemem. Kadra naukowa akceptowała nowe rozwiązania, ale o tyle, o ile wykładane przez nich przedmioty wchodziły do kanonu obowiązkowych zajęć. Tylko to gwarantowało bowiem prowadze-

fol. S.Szrek/SPAF

nie zajęć dydaktycznych. Do głównych wad organizacyjnych prof. Komornicki zaliczył konieczność kończenia cyklu dydaktycznego I stopnia studiów po siódmym, a więc nieparzystym semestrze, a także zjawisko dewaluacji punktów kredytowych wynikające z wypierania zajęć trudniejszych przez łatwiejsze.

Przedmiotem ożywionej wymiany poglądów były **zakres i ilość wybieranych przez studentów przedmiotów**, w tym przedmiotów podstawowych, menadżerskich, języków i kierunkowych. Podkreślano odrębny walor, jakim jest zaangażowanie się studentów w indywidualne profilowanie własnego wykształcenia. Stwarza się też w ten sposób możliwość dopasowania kwalifikacji studenta do przyszłej pracy.

Prorektor PWr prof. Lucjan Jacak mówił w tym kontekście o **nauczaniu przedmiotów podstawowych** i wymaganiach wynikających z rosnących kontaktów z Unią Europejską, prof. Antoni Iskra z Politechniki Poznańskiej – o **nauczaniu języków obcych**, zaś prof. Jerzy Świątek (Politechnika Wroclawska) – o **strukturze studiów**, zwłaszcza o relacji między wiedzą podstawową kierunkową a aplikacyjną.

Zauważano, że zły poziom absolwentów szkół średnich powoduje zmniejszanie się ilości kandydatów na studia techniczne. To z kolei jest przyczyną obniżenia wymagań przy rekrutacji i podczas późniejszych egzaminów. Jako remedium wymieniano działania marketingowe, dodatkowe punkty dla kandydatów zdających maturę z fizyki oraz popularyzację nauk ścisłych w postaci otwartych wykładów.

Stosunkowo mniej mieli do powiedzenia dyskutanci na temat **kwalifikacji euroinżyniera**. Obecnie uzyskanie tych uprawnień jest furtką pozwalającą omijać Polakom problem nostryfikacji dyplomu. Dotąd złożyło taki wniosek tylko 66 osób. Ubiegający się o taki dyplom musi wykazać się dyplomem studiów na kierunku posiadającym akredytację FEANI i dwuletnim okresem praktyki. W tej chwili prawie wszystkie kierunki spełniają wymogi FEANI. O tym kryterium warto pamiętać przy modyfikowaniu programów studiów; wiąże się to m.in. z wymogiem odpowiednich proporcji nauczanych przedmiotów: 10% – przedmioty ogólne, 35% – przedmioty podstawowe i 55% – przedmioty techniczne.

Ważnym punktem debaty był **rola i sposób organizacji praktyk zawodowych**, które w kształceniu inżynierskim odgrywają szczególną rolę. Wiedza polskich inżynierów jest często zbyt słabo podbudowana praktyką. Prof. Jan Koch (Wydz. Mechaniczny PWr) przedstawił koncepcję praktyk 3-miesięcznych, które – w przeciwieństwie do krótszych – są chętnie widziane przez pracodawców, którzy nawet są skłonni płacić praktykantom. Zakłady pracy mają okazję poznania ewentualnego przyszłego pracownika, mogą też stworzyć warunki, by przygotowywana przez studenta przyszła praca dyplomowa była związana merytorycznie z odpowiednią problematyką.

Innym nowym pomysłem są opracowywane wspólnie przez prof. Kocha wraz z Akademią Ekonomiczną we Wrocławiu interdyscyplinarne studia „zarządzanie inżynierskie”, które kreowałyby inżynierów o dużej wiedzy ekonomicznej. Koncepcja ta powstała głównie z myślą o niewielkich firmach, w której kadra zarządzająca musi zajmować się wieloma problemami. Odrębną koncepcję dla rozwiązania tego problemu zaproponowali przedstawiciele innych uczelni (PG, AGH, PRZ, PŁ), które oferują w ramach studiów bloki zajęć z ekonomii i zarządzania (obok np. kursów pedagogicznych lub humanistycznych), albo studia uzupełniające: magisterskie lub podyplomowe. Obecny na obradach prof. Stefan Wrzosek, prorektor Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu podkreślał, że kwalifikacje menadżerskie zdobywa się przez wszechstronne i długofalowe kształcenie, także z prawa i socjologii.

Prof. J. Świątek (PWr) proponował, by programy studiów zatwierdzone przez rady wydziałów musiały być opiniowane przez recenzentów zewnętrznych. Dyskutowano też o wyższości systemu akredytacji nad minimami programowymi.

Reprezentujący Radę Główną Szkolnictwa Wyższego prof. Andrzej Hałas ustosunkował się do kontrowersji w sprawie zatwierdzanych przez RG obowiązujących kierunków studiów. Przyznając, że jest to rodzaj gorsetu, wyraził pogląd, że gorset musi być ciasny, bo nie ma nic gorszego niż luźne gorsety.

W debacie zabrał głos dyr. Tadeusz Popłonkowski z MEN. Wyr-

ził pogląd, że ze względu na różnorodność rozwiązań obowiązujących w zjednoczonej Europie, nie można mówić o modyfikowaniu polskiego systemu szkolnictwa wyższego na wzór europejski, a jedynie o doprowadzeniu do porównywalności. Potrzebne jest wprowadzenie systemu punktów kredytowych. Zdaniem przedstawiciela Ministerstwa obecne próby podejmowane w tym kierunku w Polsce są chaotyczne i nie zbliżają nas do modelu europejskiego.

Dyr. T. Popłonkowski stwierdził, że jest kilkanaście **mechanizmów kształtujących obecnie dydaktykę**. Wymagania RG i MEN określają liczbę kierunków, wymagania kadrowe i programowe. Wzrosła liczba studentów przy ograniczonych nakładach na szkolnictwo wyższe. Próba przerzucenia kosztów kształcenia na studentów jest rosnąca skala studiów zaocznych. W sumie niektóre uczelnie obniżają poziom kształcenia, co szczególnie w przypadku kształcenia zaocznego jest ewidentne. Nie ujawnia się to natomiast w zróżnicowaniu dyplomów.

Ministerstwo powołało zespół ds. nowelizacji *Ustawy o szkolnictwie wyższym*. Przewiduje się, że do końca roku projekt nowelizacji zostanie skierowany do konsultacji środowiskowej. Przypuszczalnie ustawa nada dużą rolę komisjom akredytacyjnym, wprowadzone też zostaną wymogi czasowe co do studiów magisterskich i inżynierskich, nastąpi rozluźnienie struktury uczelnianej. Nowością ma też być wzmocnienie roli dyrektora administracyjnego. Zakończenie prac legislacyjnych przewidywane jest za 2 do 3 lat.

Kończąc się natomiast prace nad **ustawą o wyższym szkolnictwie zawodowym**. Do wielu przeciwników, jakich napotkała ta ustawa, pojawiły się jeszcze ... szkoły niepaństwowe, które – o ile nie mają prawa nadawania stopnia magistra – w myśl ustawy staną się wyższymi szkołami zawodowymi.

Oprócz oficjalnych obrad uczestnicy spotkania prowadzili liczne dyskusje nieformalne, które trwały do późnych godzin nocnych. Kontynuacją wrocławskiej narady, a jednocześnie okazją do podsumowania będzie światowy kongres na temat kształcenia inżynierskiego (Global Congress on Engineering Education), który odbędzie się we wrześniu w Krakowie na Akademii Górniczo-Hutniczej. (mk)

STUDIA '97

LICENCJACKIE • MAGISTERSKIE • PODYPLOMOWE • DOKTORANCKIE

AKADEMICKA OFICyna WYDAWNICZA w Lublinie oferuje Państwu Informator dla kandydatów na studia w roku akademickim 1997/1998

INFORMATOR ZAWIERA

adresy, kierunki i specjalności, kryteria kwalifikacyjne na I rok studiów dziennych, zaocznych i wieczorowych, w szkołach wyższych nadzorowanych przez ministra edukacji narodowej;

pełny wykaz zatwierdzonych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej wyższych szkół niepaństwowych w Polsce, wraz z informacjami o kierunkach kształcenia;

informacje, dotyczące studiów podyplomowych i doktoranckich.

Cena 1 egz. (format A5, ok. 400 str.) wynosi 15,00 zł (+ koszty przesyłki).
 Przy zamówieniu dwóch lub więcej egz. koszty przesyłki pokrywa wydawca.
 Doliczone są jedynie koszty związane z pobraniem.

AKADEMICKA OFICyna WYDAWNICZA
 ul. Tomasza Zana 38A • 20-601 Lublin 17 • skr. poczt. 41
 tel. (0-81) 524 02 55 • tel./fax (0-81) 525 91 51

ZAMÓWIENIE

Zamawiam za zaliczeniem pocztowym
 egz.

STUDIA '97

Należność wraz z kosztami przesyłki zobowiązuję się pokryć przy odbiorze.

Imię i nazwisko zamawiającego (nazwa instytucji)

ulica, nr domu i mieszkania

kod, poczta, miejscowość
podpis zamawiającego

Z prac Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego

SŁONE PALUSZKI

W posiedzenie plenarne Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego odbyło się zgodnie z ustalonym wcześniej harmonogramem w dniu 17 kwietnia br. Po zagajeniu, Przewodniczący Rady przekazał zebranym informacje o działalności Prezydium RG w okresie między kolejnymi posiedzeniami. Przed przystąpieniem do kolejnego punktu obrad jeden z profesorów zasiadających w Radzie poprosił o głos w sprawie, jak twierdził, nie cierpiącej zwłoki i zaapelował do uczestniczącego w posiedzeniu ministra Jerzego Wiatra, aby ten zaniechał dalszej konsumpcji serwowanych przez MEN słonych paluszków. Sześć paluszków w ciągu dziesięciu minut, stwierdził spostrzegawczy profesor, zaspakaja tygodniowe zapotrzebowanie organizmu na sól kuchenną. Spożywana w nadmiarze sól jest trucizną dla organizmu, sprzyja otyłości i w konsekwencji prowadzić może do nieodwracalnych skutków. Profesor w trosce o zdrowie i dobre samopoczucie ministra zaproponował mu spożycie kefiru, który dopiero co nabył udając się na długie i wyczerpujące, jak przewidywał, posiedzenie. Sala burzliwymi oklaskami poparała apel profesora. Wzruszony minister podziękował za okazaną mu troskę, poczęstunku jednak nie przyjął.

JAK TEN CZAS LECI

W r. 1364 Kazimierz Wielki ufundował pierwszą w Polsce wyższą uczelnię, znaną jako Akademia Krakowska. Była to 20 kolejna uczelnia wyższa utworzona w Europie. Po kilkunastu latach działalności uczelnia ta znacznie podupadła ze względu na trudności finansowe, zapoczątkowując tym samym kilkusetletnią tradycję uczelni polskich. Dopiero zapis Królowej Jadwigi dostarczył środków umożliwiających odnowienie uczelni. Uroczysta inauguracja odnowionego uniwersytetu odbyła się w dniach 22-26 lipca 1400 r. z udziałem króla Jagiełły, niemal dokładnie w rocznicę śmierci fundatorki. Król nadając uczelni akt fundacyjny nie wspominał jednak o roli swoich poprzedników i stąd z jego właśnie imieniem wiąże się późniejsza nazwa uniwersytetu.

Sejmowa Komisja Edukacji, Nauki i Postępu Technicznego przygotowała ostatnio projekt uchwały, w myśl której Sejm RP objąłby patronat nad uroczystościami jubileuszowymi. Rada Główna jednomyślnie zaaprobowała tę inicjatywę mając również na uwadze, że Przewodniczący Rady jest byłym rektorem tego szacownego uniwersytetu.

PUNO

W końcu września 1939 r. kiedy losy kampanii wrześniowej były już przesądzone, a na skrawkach wolnej jeszcze ziemi polskiej trwały ostatnie zmagania, przebywający wówczas na terenie Szwajcarii prof. Oskar Halecki wystąpił z inicjatywą utworzenia uniwersytetu polskiego za granicą. Uniwersytet taki postanowiono utworzyć w Paryżu za zgodą i przy poparciu rządu francuskiego. W listopadzie odbyło się zebranie organizacyjne profesorów i docentów polskich w Bibliotece Polskiej w Paryżu, podczas którego wyłoniono Komitet Organizacyjny, a już 1 grudnia odbyła się we wspomnianej bibliotece uroczysta inauguracja Polskiego Uniwersytetu za Granicą. Zajęcia dydaktyczne rozpoczęto w dniu 20 stycznia 1940 r. na wydziałach: prawno-ekonomicznym oraz humanistycznym. Kadre nauczającą tworzyło około 80 profesorów i docentów, a w zajęciach udział wzięło ponad 100 studentów. Podjęta działalność uniwersytecka została gwałtownie przerwana z chwilą zajęcia Paryża przez Niemców z końcem maja 1940 r.

Począwszy od r. 1941 zaczęto tworzyć polskie wydziały i szkoły wyższe przy uczelniach brytyjskich. Na Uniwersytecie w Edynburgu powstał Polski Wydział Lekarski oraz Polskie Studium Pedagogiczne. Przy Royal Veterinary College w Edynburgu utworzono Polskie Studium Weterynaryjne, przy Uniwersytecie w Liverpoolu – Polską Szkołę Architektury, a przy Uniwersytecie Oksfordzkim – Polski Wydział Prawa. Największą polską szkołą wyższą na obczyźnie była Politechnika w Londynie, znana pod nazwą Rady Akade-

mickich Szkół Technicznych – RAST. Wszystkie te wydziały i szkoły wydały w okresie swojej działalności blisko 2000 dyplomów inżynierskich, lekarskich, magisterskich i doktorskich łącznie. W r. 1945 alianci wycofali swoje uznanie dla Rządu RP na emigracji i już jesienią tego roku władze brytyjskie zakazały przeprowadzania rekrutacji do polskich szkół i wydziałów skazując je tym samym na stopniowe zamieranie.

W latach powojennych napływały do Wielkiej Brytanii kolejne fale Polaków. Byli to zdemobilizowani żołnierze Armii Polskiej na Zachodzie, żołnierze oddziałów wartowniczych stacjonujących przez pewien czas w Niemczech i uchodźcy z Polski. Ludzie ci poświęcając najlepsze swoje lata na walkę z okupantem pozostali najczęściej po zakończeniu działań wojennych bez wykształcenia i zawodu. Problem adaptacji w nowym, obcym środowisku był więc dla nich problemem kluczowym. Tak zrodziła się idea utworzenia Polskiego Uniwersytetu na Obczyźnie – PUNO. Ze względów politycznych i prawnych uzyskanie zgody władz brytyjskich na utworzenie polskiego uniwersytetu nie było możliwe. Założono więc fundację o charakterze charytatywnym pod nazwą Polski Uniwersytet na Obczyźnie, działająca w Londynie na podstawie prawa brytyjskiego. Fundacja ta nie była jednak nigdy uznawana przez władze brytyjskie jako szkoła wyższa i w systemie brytyjskim miała i ma po dzień dzisiejszy status instytucji oświatowej.

Pełne prawa państwowych, polskich szkół akademickich w rozumieniu ustawy o szkołach akademickich z dnia 15 marca 1933 r. PUNO uzyskał na mocy dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej na Emigracji w dniu 15 grudnia 1952 r. Dekretem tym równocześnie nadany został uniwersytetowi statut określający zasady funkcjonowania uczelni i uprawnienia właściwego ministra nadzorującego szkołę. Uprawnienia te były zresztą znacznie większe od uprawnień Ministra Edukacji Narodowej w świetle obowiązującej aktualnie ustawy.

Działalność PUNO dostosowana była do potrzeb emigracji polskiej i uniwersytet starał się potrzebom tym sprostać. Wymagało to często niekonwencjonalnych rozwiązań i działania w warunkach odbiegających znacznie od warunków funkcjonowania typowej uczelni. Studia prowadzono na wydziałach: humanistycznym, sztuk pięknych, prawa i nauk społecznych oraz nauk technicznych. Miały one charakter studiów wieczorowo-zaoecznych i uruchamiane były w zależności od zmieniającego się zapotrzebowania. Programy studiów, siatki godzinowe i formy zajęć dydaktycznych były więc płynne, a podstawowym dokumentem, na którym opierano proces kształcenia, był regulamin studiów określający szczegółowe wymagania jakie powinien spełnić absolwent aby uzyskać tytuł bakalaureatusa, magistra czy też doktora na każdym z kierunków studiów.

PUNO działa już 45 lat przeżywając okresy wzniołości i upadków. Do najlepszego okresu w jego dziejach należą niewątpliwie lata pięćdziesiąte i sześćdziesiąte kiedy to dysponował on znakomitą kadram, a sytuacja finansowa nie była jeszcze tragiczna. Nieuznanie dyplomów przez władze brytyjskie sprawiło jednak, że liczba studiujących nigdy nie była imponująca. W latach 1952-89 wydano łącznie zaledwie 199 dyplomów, w tym 88 dyplomów doktorskich i 22 dyplomy doktora habilitowanego.

Niezmiernie trudno ocenić merytorycznie aktualny poziom kształcenia w PUNO i osiągnięcia zatrudnionej w tej uczelni kadry pracowników naukowo-dydaktycznych. Na podstawie dostarczonych materiałów można jedynie stwierdzić, że program i organizacja studiów odbiegają w istotny sposób od zasad przyjętych w uczelniach krajowych, przy czym dotyczy to w szczególności zasad nadawania stopni i tytułów naukowych. Znamienna jest tu dodatkowo okoliczność, że w dniu 26 czerwca 1990 r. Nadzwyczajne Zebranie Ogólne Profesorów PUNO uchwaliło nowy statut, zgodnie z którym wszystkie dotychczasowe uprawnienia ministra przejął senat uczelni. Uchwała ta nie uzyskała akceptacji właściwego ministra i podjęta została w trybie nieprzewidzianym przez obowiązujący dotychczas statut. Podejmując taką uchwałę władze PUNO zrzekły się więc de facto uprawnień wynikających z cytowanego wyżej dekretu Prezydenta RP, chociaż we wstępie do nowego statutu na dekret ten wciąż się powołują.

W kwietniu 1995 r. rektor PUNO prof. Jan Drewnowski wystąpił z drugim już kolejnym memorandum skierowanym do władz polskich o uznanie tytułów zawodowych i stopni naukowych, które PUNO nadawał w latach 1952-95 na podstawie ustawodawstwa II Rzeczypospolitej, za tytuły i stopnie polskie, nie wymagające nostryfikacji. Uznanie to, jak dowodzi prof. Drewnowski, ze względu na małą liczbę wydanych dyplomów, nie stanowi zagrożenia dla polskiego rynku pracy, ma natomiast ogromne znaczenie w aspekcie moralnym i politycznym. Moralnym – „... bo przez lat kilkadziesiąt studenci PUNO dali wyraz przywiązaniu do polskości i studiowali w przekonaniu, że uzyskają polskie stopnie zawodowe i naukowe nadawane zgodnie z ustawodawstwem Polski Niepodległej. Nie powinien ich więc spotkać zawód”. Politycznym – „... bo wiąże się z uznaniem legalności Polskiego Rządu na Emigracji. Uznanie to nastąpiło, a symbolem jego było przejęcie insygniów władzy przez Prezydenta RP z rąk Prezydenta Emigracyjnego. Jeżeli działalność Rządu Emigracyjnego była legalna, to także i stopnie PUNO nadawane były legalnie, zgodnie z ustawodawstwem II Rzeczypospolitej”.

Rada Główna Szkolnictwa Wyższego po rozpatrzeniu wszystkich przedstawionych wyżej okoliczności, a także po zaznajomieniu się z opinią Rady Legislacyjnej przy Prezesie Rady Ministrów oraz opiniami Uniwersytetu Jagiellońskiego i Uniwersytetu Warszawskiego uchwaliła swoje stanowisko w tej sprawie. Stanowisko to oznaczone numerem 8/97 kończy się konkluzją: „... Rząd RP powinien wystąpić z inicjatywą zmierzającą do ustawowego uznania tytułów zawodowych i stopni naukowych nadanych przez PUNO w okresie od 1 września 1952 r. do 25 czerwca 1990 r. jako równoważnych odpowiednim tytułom zawodowym i stopniom naukowym nadawanym przez uczelnie polskie. Ustawa taka wprowadzając odpowiednie regulacje prawne byłaby równocześnie aktem moralnego zadośćuczynienia dla tych osób, które nie z własnej woli, a z przyczyn politycznych zmuszone były nauczać, bądź studiować na obczyźnie”.

URZĄD

Wszystko wskazuje, że dobiegają już końca prace Sejmowej Komisji Edukacji, Nauki i Postępu Technicznego oraz w Komisji Prac Ustawodawczych nad nową ustawą o Polskiej Akademii Nauk. Problem: urząd czy korporacja rozstrzygnięto w iście salomonowy sposób tworząc hybrydę stanowiącą z prawnego punktu widzenia dość karkołomną konstrukcję. Zaletą tej konstrukcji jest jednak między innymi to, że PAN będzie mogła być finansowana odrębnie z dwóch różnych części budżetu państwa, a mianowicie jako korporacja

– bezpośrednio z części 38 i jako zespół placówek naukowych – z części 48 poprzez KBN.

W wyniku proponowanych przez Komisję zmian nastąpiłoby ponadto zrównanie placówek naukowych PAN ze szkołami wyższymi w zakresie finansowania badań własnych. Badania własne, jak wiadomo, związane były dotychczas ściśle z realizacją zadań dydaktycznych szkół wyższych, a w szczególności z kształceniem studentów na poziomie magisterskim. W placówkach PAN nie wyodrębnia się działalności dydaktycznej lub szkoleniowej, finansowanej ze źródeł innych niż fundusze przekazywane bezpośrednio przez KBN na działalność statutową. Tworzenie dodatkowego strumienia finansowania nie ma więc uzasadnienia, gdyż dotyczyłoby to finansowania tych samych zadań, które finansowane są z funduszy na działalność statutową.

W uchwalonym stanowisku nr 7/97 Rada Główna zwróciła uwagę, że uwzględnienie wprowadzonych przez Komisję Sejmowe zmian będzie miało wpływ na podział środków finansowych pomiędzy wszystkie rodzaje jednostek naukowych, w tym także szkoły wyższe. W uchwalonym stanowisku Rada Główna wyraziła ponadto zdecydowaną dezaprobatę dla sposobu w jaki zamierza się wprowadzić te zmiany. Znalazło to swój wyraz w stwierdzeniu: „Istotna zmiana zasad finansowania nauki w Polsce byłaby wprowadzona niejako mimochodem, bez uprzedniego poinformowania o tym środowisk naukowych i bez możliwości przeprowadzenia jakichkolwiek dyskusji środowiskowych na ten temat. Jest to sprzeczne z dotychczas stosowa-

nymi zasadami przygotowywania aktów prawnych dotyczących nauki i szkolnictwa wyższego”.

MIĘDZY NAMI, TYGRYSAMI

Rada Główna otrzymała do zaopiniowania projekt umowy między Komitetem Badań Naukowych RP a Ministerstwem Nauki, Technologii i Środowiska Małej Ziemi o współpracy w dziedzinie nauki i techniki. Jak wynika z dołączonego do projektu umowy uzasadnienia: „Umowa otworzy przed zainteresowanymi placówkami naukowo-badawczymi obu krajów szerokie możliwości w stosowaniu różnorodnych form współpracy, ciągłego rozszerzania zakresu tej współpracy, jak również wspólnego wykorzystywania wyników naukowo-technicznych, otrzymywanych w ramach wspólnych badań oraz rozwoju współpracy”.

W projekcie umowy wymieniono następujące dziedziny współpracy naukowo-technicznej między Polską i Małej Ziemią: badania rozwojowe w przemyśle, mikroelektronikę, biotechnologię, normalizację oraz usługi w zakresie nauki i pomiarów, ochronę środowiska, zarządzanie zasobami przyrody oraz zasobami morza, zdalny monitoring, informację naukowo-techniczną, szkolenie w zakresie zarządzania nauką i techniką, meteorologię oraz inne dziedziny, które mogą być wspólnie uzgodnione.

Rada Główna pozytywnie zaopiniowała projekt umowy nie wnosząc żadnych uwag.

POGODA DLA EMERYTÓW

Po kilkuletnim okresie działalności większość niepaństwowych szkół wyższych podejmuje starania o uzyskanie uprawnień do prowadzenia studiów magisterskich. Rada Główna przychylnie obserwując rozwój szkolnictwa niepaństwowego uważa jednak, że działalność dydaktyczna na poziomie magisterskim powinna być nierozdzielnie łączona z działalnością naukową prowadzoną przez szkołę w dziedzinach związanych z danym kierunkiem studiów. Prowadzenie działalności naukowej możliwe jest natomiast jedynie wówczas gdy szkoła zatrudni w pełnym wymiarze czasu pracowników naukowo-dydaktycznych, którzy szkołę tę uważają za swoje pierwsze miejsce pracy, tworzą środowisko naukowe w tej szkole i identyfikują własne cele naukowe i dydaktyczne z celami szkoły. Stąd też jednym z warunków przyznania uprawnień do prowadzenia studiów magisterskich na określonym kierunku jest zatrudnienie przez szkołę co najmniej 8 profesorów lub doktorów habilitowanych o odpowiednich specjalnościach, którzy uznają ponadto tę szkołę za swoje I miejsce pracy. W olbrzymiej większości przypadków wymaga to jednak z ich strony rezygnacji ze statusu mianowanego pracownika państwowej szkoły wyższej, co wiąże się zawsze z pewnym ryzykiem i utratą szeregu ustawowych przywilejów. Problem ten nie występuje oczywiście w przypadku emerytów i oni właśnie są pracownikami najbardziej poszukiwanymi i najchętniej zatrudnianymi przez niepaństwowe szkoły wyższe ubiegające się o uprawnienia magisterskie.

Na ostatnim posiedzeniu Rada Główna rozpatrzyła 3 wnioski dotyczące takich uprawnień, przy czym pozytywnie zaopiniowała jedynie wniosek Wyższej Szkoły Humanistycznej w Pułtusku o uruchomienie studiów magisterskich na kierunku „politologia i nauki społeczne”. Negatywnie zaopiniowano natomiast wniosek Bałtyckiej Wyższej Szkoły Humanistycznej w Koszalinie dotyczący studiów magisterskich na kierunku „pedagogika” oraz wniosek Szkoły Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku dotyczący kierunków: „pedagogika” oraz „zarządzanie i marketing”.

RYKI

Ryki dołączyły do miejscowości posiadających własne szkoły wyższe. Rada Główna zaopiniowała pozytywnie wniosek o utworzenie Wyższej Szkoły Umiejętności i Zarządzania w tym mieście. Pozytywnie zaopiniowano również wnioski o utworzenie Wyższej Szkoły Zarządzania i Przedsiębiorczości im. Bogdana Jańskiego w Łomży, Wyższej Szkoły Sztuki i Projektowania w Łodzi oraz Olsztyńskiej Szkoły Wyższej.

Następne posiedzenie Rady Głównej odbędzie się 22 maja br.

Opracował dla Pryzmatu Prof. Andrzej Halas

Studium Języków Obcych

Co słycać?

Studenci Politechniki Wrocławskiej rozpoczęli naukę języka obcego już w pierwszym roku funkcjonowania uczelni (1945r.). Najpierw był to język rosyjski, później wprowadzono także lektoraty języka niemieckiego i angielskiego.

W Studium Języków Obcych istniały już dwa Zespoły: Zespół Języka Rosyjskiego i Zespół Języków Zachodnich. W 1956 r. dokonano kolejnych zmian: w miejsce Zespołu Języków Zachodnich powstały Zespoły: Języka Angielskiego, Języków Romańskich i Języka Niemieckiego. Taki podział na zespoły językowe istnieje do dziś. W 1976 r. utworzono Zespół Języka Polskiego, którego zadaniem jest nauczanie kultury języka oraz języka polskiego jako obcego. W 1985 roku Rektor Politechniki Wrocławskiej powołał Studium Języka Polskiego dla Cudzoziemców. Naukę w nim ukończyło do 1996 roku ponad 520 słuchaczy, którzy później studiowali lub doktoryzowali się na Politechnice Wrocławskiej i na innych uczelniach całej Polski.

Marian Górski, kierownik Studium JO

Zmieniająca się w latach osiemdziesiątych sytuacja w kraju, doprowadziła do zmian w Studium: wypracowano nowy model kierowania tą instytucją który charakteryzuje się m.in. sprawna organizacja, dbałością o podwyższanie kwalifikacji pracowników oraz unowocześnieniem metod i środków nauczania języków obcych. W konsekwencji doprowadziło to do zmiany systemu nauczania, według którego absolwent naszej uczelni powinien wykazać się znajomością dwóch języków obcych, na różnych poziomach zaawansowania, w tym jednego co najmniej na poziomie średnim. Studenci otrzymują „kredyt” 240 godzin na naukę języków obcych i mogą nim dysponować w dowolny sposób, zapisując się na lektoraty według uznania. Mają oni do wyboru języki: angielski, francuski, hiszpański, niemiecki, polski (dla obcokrajowców), rosyjski i włoski, a od roku akad. 1997/98 także szwedzki. Nauka każdego języka jest prowadzona na trzech, poziomach zaawansowania: początkujących (P1,P2), średniozaawansowanym (S1,S2) i zaawansowanym (Z1,Z2). Rozpoczyna się od trzeciego semestru studiów i kończy najpóźniej w dziesiątym semestrze. Można wybrać naukę języka jako przedmiot kierunkowy na specjalności SINT, kursy specjalistyczne w ramach programu TEMPUS, kursy intensywne dla doktorantów oraz kursy komercyjne. Zreformowano kursy językowe dla doktorantów Politechniki Wrocławskiej. Ustalono ścisłe zasady przyjmowania na nie i opracowano nowy program nauczania na poziomie zaawansowanym.

Rok akademicki 1997/98 przyniesie kolejne zmiany systemu nauczania języków obcych oraz nowy typ grup studenckich. Jest to efekt współpracy Studium z Prorektorem ds. Nauczania prof. Lucjanem Jacakiem.

Istniejący obecnie podział na grupy uzupełniono o dwa typy zajęć: lektorat na poziomie P2+ i lektorat na poziomie S2+.

Nowe grupy zostały utworzone aby wypełnić luki między poziomami P2 a S1 oraz S2 a Z1. Umożliwi to uzupełnienie wiadomości na poziomie nie niższym niż po P2 i S2, wyćwiczenie struktur gramatycznych, na które zabrakło czasu w grupie P2, lub które pojawiły się jako informacja i nie zostały wyćwiczone, wprowadzenie podstawowych elementów języka popularno-naukowego, poprawę płynności w mówieniu, poznanie elementów języka danej specjalności, lepsze poznanie realiów kraju.

Obydwa kursy obejmują 60 godzin (1 semestr). Mają charakter nadobowiązkowy i nie kończą się ani egzaminem, ani zaliczeniem. W październiku 1997 r. powstanie ok. 15 grup tego typu.

Studium Nauki Języków Obcych Politechniki Wrocławskiej jest człon-

kiem-założycielem powołanego w styczniu 1997r. Stowarzyszenia Akademickich Ośrodków Nauczania Języków Obcych LINGAL. Zadaniem Stowarzyszenia jest m.in. unifikacja systemów kształcenia językowego w związku ze zbliżającym się przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej; integracja środowiska akademickich ośrodków nauczania języków obcych; rozpowszechnianie najlepszych i najbardziej efektywnych metod nauczania; troska o wysoki poziom świadczonych usług edukacyjnych; ujednolicanie programów nauczania oraz standaryzacja kryteriów oceny wyników nauczania. Członkowie Stowarzyszenia zobowiązani są również do podejmowania działań mających na celu podnoszenie kwalifikacji językowych i metodycznych akademickich nauczycieli języków obcych, do dbałości o wysoka jakość materiałów i środków dydaktycznych oraz stworzenia okazji do wymiany informacji i doświadczeń zawodowych, dyskusji itp.

Dotychczas sposoby organizowania nauki języków obcych (liczba godzin przeznaczonych na naukę, formy zaliczania i egzaminów) w uczelniach technicznych są podobne.

Na Politechnice Łódzkiej studenci rozpoczynają naukę w II semestrze i mają, na nią, 240 godzin. Na Politechnice Gdańskiej lektorat odbywa się 2 razy w tygodniu przez 4 semestry i nie kończy się egzaminem. Politechnika Warszawska oferuje swoim studentom 210 godzin nauki języka, które optaca Rektor, istnieje jednak możliwość zwiększenia tej liczby godzin i odpłatnie ich przez Wydział.

Nieco odmienny system obowiązuje na Akademii Górniczo-Hutniczej. Studenci mają w programie studiów 420 godzin na naukę języków obcych. Grupy tworzone są według poziomów zaawansowania. Wszystkich obowiązuje nauka dwóch języków: angielskiego i rosyjskiego, inne języki są do wyboru przez studenta.

W uczelniach ekonomicznych ze względu na ich specyfikę; (kontakty zagraniczne, przebudowa polskiej gospodarki, literatura fachowa głównie w językach obcych) na naukę języków obcych przeznaczają się szczególnie dużo godzin.

Szkoła Główna Handlowa wymaga od swoich słuchaczy uczestnictwa w 540 godzinach lektoratu I języka i 360-przeznaczonych na II język. Studenci kończą kurs egzaminem przed komisją wewnętrzną, po którym otrzymują certyfikat.

Podobny system obowiązuje również na Akademii Ekonomicznej w Krakowie. Z informacji uzyskiwanych podczas różnego rodzaju spotkań i konferencji, z dyskusji i wymiany doświadczeń między akademickimi nauczycielami języków obcych wynika, że system nauki języków obcych na Politechnice Wrocławskiej nie odbiega od ogólnopolskiego standardu. Dodatkowe godziny na naukę języków, które zostaną wprowadzone w nowym roku akademickim, z pewnością zbliżą nas do najlepszych ośrodków w kraju. O uznaniu dla naszych dokonań w doskonaleniu programów i wyposażeniu Studium świadczy m.in. fakt, że Studium odwiedzane jest często przez rektorów innych uczelni w celu zdobycia informacji o systemie i funkcjonowaniu naszego ośrodka.

W Studium prowadzone są prace nad oprogramowaniem komputerowym wspomagającym dydaktykę. Dobre wyposażenie w sprzęt i twórcza myśl pozwoliły stworzyć program wspomagający ćwiczenia i testujący do nauki języków.

Warunki nauczania poprawią się w niedalekiej przyszłości, bowiem jesienią 1997 roku być może rozpocznie się rozbudowa i przebudowa Studium Nauki Języków Obcych Politechniki Wrocławskiej na Wybrzeżu Wyspiańskiego.

Anna Paprotna, Marian Górski

Wizyta w Parku Technologicznym w Avignonie we Francji

“AGROPARC” – „TECHNOPOLIA”

W dniach 2–6 kwietnia miała miejsce wizyta delegacji reprezentującej udziałowców-założycieli Parku Technologicznego „Technopolia” we Wrocławiu w technoparku Agroparc w Avignonie (Francja). W skład delegacji wchodził: Prof. Andrzej Łoś – przewodniczący Rady Miejskiej Wrocławia, Dyrektor Wydziału Inicjatyw Gospodarczych Urzędu Miejskiego Marek Winkowski, przedstawiciele Centrum Transferu Technologii dr Tomasz Koch i mgr Grzegorz Gromada, dr Wojciech Myślecki ze Szkoły Francuskiej przy Politechnice Wrocławskiej oraz ze strony Akademii Rolniczej dr inż. Wiesław Kopeć.

Park Technologiczny w Avignonie jest najwyższą formą integracji działań w obszarze rolnictwa i gospodarki żywnościowej w regionie Prowansja – Alpy – Lazurowe Wybrzeże. (Provence, Alpes, Cote d’Azur) związanych z postępowaniem naukowo-technicznym, wdrażaniem innowacji, rozwojem edukacji oraz podnoszeniem poziomu techniczno-technologicznego producentów i przetwórców żywności.

Założki struktury Agroparcu powstały w końcu lat 70-tych, jednak formalne utworzenie organizacji nastąpiło w 1988 roku w obliczu rosnącej konkurencji na rynku Wspólnot Europejskich (szczególnie ze strony północno-wschodnich regionów Hiszpanii i północnych Włoch) w produkcji wina, oliwek oraz warzyw. Agroparc ma strukturę prawną otwartego stowarzyszenia typu non profit. Jest zarządzane przez Radę Administracyjną, której przewodniczy zastępca mera Avignonu.

Skomplikowana struktura pionowa i pozioma Agroparcu obejmuje dwa organy wykonawcze bezpośrednio podporządkowane Radzie Administracyjnej: pierwszy – Agriscope – obejmuje funkcje kierowania, koordynacji i promocji, a drugi – Creativa jest inkubatorem innowacji.

Funkcje kreatywne w działaniu technopolu dotyczą czterech dziedzin:

- **badania i rozwoju**, co jest związane z działalnością instytutów naukowo-badawczych (INRA), centrów technologii (CTCPA), centrów rozwoju nowych produktów (CPIN), centrów innowacji i transferu technologii (CRITT) oraz laboratoriów badawczo-analitycznych;

- **edukacji oraz kształcenia profesjonalnego** – instytucje działające w tym zakresie to instytut technologii żywności oraz instytut informatyki będące jednostkami Uniwersytetu Avignon (o profilu wyższej szkoły zawodowej), Instytut Zarządzania Produkcją Rolną i Jakością – ISEMA zarządzany przez Izbę Gospodarczą oraz Liceum Rolnicze – Lycee Agricole;

- **współpracy z przedsiębiorstwami sektora żywnościowego** poprzez Regionalną Izbę Gospodarczą i Regionalną Izbę Rolną;

- **współpracy z organami patronackimi** – reprezentowanymi głównie przez Regionalną Federację Przemysłu Rolno-Spożywczego (FRIAA).

Wysoki stopień integracji działań instytucji i organizacji regionalnych związanych z rolnictwem oraz przedsiębiorstw agrosektora umożliwia koncentrowanie finansów. Pieniądze pozyskiwane są głównie z odpisów podatkowych lokalnych firm działających w sferze gospodarki żywnościowej (łącznie obrót roczny sektora ok. 8 mld USD), francuskich i unijnych funduszy przeznaczonych na edukację oraz rozwój i z funduszy przeznaczonych na działalność prowadzoną na terenie parku oraz poza nim, a mających na celu postęp technologiczny w rolnictwie regionu.

Park Technologiczny obejmuje obszar 200 ha położonych pomiędzy lotniskiem a centrum starego Avignonu do dzisiaj otoczonego średnio-wiecznymi murami obronnymi. Na terenie Agroparcu wyposażonym w pełną infrastrukturę techniczną, gospodarczą oraz informatyczną znajduje się AGRISCOPE – budynek dyrekcji Parku służący jako miejsce zarządzania podmiotami z nimi związanymi oraz promocji Agroparcu w kontaktach zewnętrznych. Na obszarze 200 ha wydzielonego terenu znajduje się również budynek CREATIVA – mieszczący inkubator innowacji oraz kilka budynków produkcyjnych (batiment) wynajmowanych tworzącym się lub powstającym firmom. W Agroparcu zlokalizowane są także placówki edukacyjne Uniwersytetu Avignon oraz ISEMA i liceum rolnicze. W bezpośrednim sąsiedztwie Agroparcu zlokalizowany jest Narodowy Instytut Badawczy Rolnictwa (INRA), specjalizujący się w ocenie jakości oraz technologii owoców i warzyw. Inną jednostką badawczo-wdrożeniową znajdującą się na terenie parku jest Centrum Techniki Utrwalania Produktów Rolnych (CTCPA). W czasie wizyty oprócz

instytucji znajdujących się bezpośrednio na terenie agroparku odwiedzono również dwa przedsiębiorstwa funkcjonujące na jego bezpośrednim zapleczu tj. Giełdę Rolno-Towarową (MIN) oraz firmę Soleco specjalizującą się w konfekcjonowaniu i przygotowywaniu sałatek warzywnych, obie firmy współpracują z organami agroparku w zakresie doradztwa i postępu technologicznego. Roczne koszty funkcjonowania technopolu w Avignonie sięgają wielu milionów złotych (po przeliczeniu), pochodzących ze źródeł wyżej wspomnianych. Możliwości finansowania tak dużej organizacji typu technopolu ze środków publicznych na razie nie wydają się być możliwe w warunkach polskich. Tym niemniej kilka przedsięwzięć może być realizowanych w trakcie powstawania technopolu we Wrocławiu. Instytucją samofinansującą się w Agroparcu jest inkubator firm innowacyjnych Creativa, przez który w ciągu 7 lat istnienia przewinęło się 77 firm działających w zakresie produkcji żywności, ochrony środowiska, nowych materiałów, elektroniki, informatyki, robotyki oraz promocji. Creativa posiada 5 budynków produkcyjno-biurowych do wynajmowania przez firmy o łącznej powierzchni 2300m², koszt budowy budynków wyniósł ok. 9 mln zł i był finansowany z funduszy miejsko-regionalnych oraz europejskich. Instytucją utrzymującą się głównie z kontraktów z firmami agrosektora jest lokalny oddział Centrum Innowacji (CRITT) prowadzący doradztwo technologiczno-ekonomiczne. Instytucją na własnym rozrachunku jest również Centrum Technologii (CTCPA) finansowane w 50% z podatku rozwojowego i w 50% z dochodów własnych, posiadające m.in. zakład doświadczalny (pilot plant) wyposażony w urządzenia o wartości 10 mln zł.

W czasie wizyty została zebrana bogata dokumentacja oraz nawiązano bezpośrednie personalne kontakty z przedstawicielami jednostek edukacyjnych, naukowych oraz wdrożeniowo-innowacyjnych agroparku w Avignonie.

Rozstrzygnięcie przetargu

Wiesław Kopeć

Studium na temat parku technologicznego

W wyniku ogłoszonego przetargu na opracowanie analizujące zasadność i możliwości działania parku technologicznego we Wrocławiu zgłoszone zostały cztery propozycje. Dwie z nich pochodziły od firm konsultacyjnych, jedna została przygotowana przez Fundację Rozwoju Politechniki Wrocławskiej, a jedna przez zespół reprezentujący wyspecjalizowane agendy Politechniki Wrocławskiej (WCTT, Szkoła Francuska). Ta ostatnia oferta zyskała uznanie komisji oceniającej. Być może dlatego, że zawierała wiele konkretnych danych i propozycje dofinansowania inicjatywy z zewnętrznych źródeł. Inicjatorami tego rozwiązania byli prof. Jan Koch reprezentujący w rozmowach nt parku technologicznego Politechnikę Wrocławską, mgr Grzegorz Gromada (WCTT), dr Wojciech Myślecki i dr Jan Betta (Szkoła Francuska). W najbliższym czasie odbędą się rozmowy dotyczące zakresu prac i sposobu finansowania tworzonego parku. Przewiduje się, że następny etap zajmie około pół roku.

Zapytaliśmy prof. Jana Kocha o jego wizję Parku Technologicznego.

– Parki technologiczne działające na świecie mają różny charakter i różne cele – powiedział prof. Jan Koch. – Niektóre są „czystymi” centrami transferu technologii, inne z kolei – inkubatorami przedsiębiorczości, niektóre zaś są połączeniem jednego z drugim. Zawsze jest to odpowiednio wyposażony obszar, udostępniający nowoczesną technologię. Służy rozwojowi koncepcji, ale i przełamywaniu trudności formalnych. Na przykład, gdy ktoś ma jakiś „zwarowany” pomysł, pojawia się kwestia porad prawnych, technicznych, materiałowych... W niektórych krajach jest to obok uczelni, tuż przy uczelni, jako jej fragment, ale są i takie przykłady, że instytucja taka działa zupełnie oddzielnie, a bardzo często, jak w tym przypadku, inicjatorem jest region czy miasto. Formuła parku technologicznego może być bardzo szeroka. Chodzi o dostosowanie ogólnie znanych koncepcji do lokalnych warunków. Trzeba było określić, gdzie ma się Park Technologiczny mieścić, czym ma się zajmować, jakie ma obszary działania. itd

Po ogłoszeniu w „Rzeczpospolitej” przetargu na opracowanie koncepcji parku technologicznego zaprosiliśmy do współpracy ekspertów

cd na str.10

NA WYDZIAŁACH

WYDZIAŁ GÓRNICZY

Na posiedzeniu w dniu 12.03.1997r. Rada Wydziału Górniczego podjęła decyzję o wystąpieniu z dwoma wnioskami o Medal Komisji Edukacji Narodowej dla: pana prof. zw.dr hab.inż. Andrzeja Strumińskiego oraz pani dr inż. Jarosławy Szwed-Lorenz.

Zostały również zatwierdzone propozycje Kolegium Dziekańskiego odnośnie przyjęć na studia w roku akad. 1997/98. Zatwierdzone limity na Wydziale Górniczym są następujące:

– studia dzienne, magisterskie: Wrocław -140 osób; Wałbrzych - 60 osób; Legnica - 60 osób;

– studia dzienne, inżynierskie: tylko Filia w Wałbrzychu < 80 osób.

– studia zaoczne, inżynierskie: tylko Wrocław -140 osób.

* * *

Na posiedzeniu Rady Wydziału w dniu 09.04.1997r. zaopiniowano wnioski o odznaczenia państwowe dla następujących pracowników Wydziału Górniczego:

1. prof.dr hab.inż. Jadwiga Więcowska-Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski;

2. dr inż. Andrzej Wojtaszek - Złoty Krzyż Zasługi;

3. mgr inż. Krzysztof Czarski - Srebrny Krzyż Zasługi;

4. dr inż. Zbigniew Nędza - Złoty Krzyż Zasługi;

5. dr Stanisław Ślusarczyk - Złoty Krzyż Zasługi.

Członkowie Rady Wydziału w jawnym głosowaniu, jednogłośnie wyrazili zgodę na ogłoszenie konkursu na stanowisko profesora w zakresie geoinżynierii w Instytucie Górnictwa.

Została także powołana Komisja Programowa w następującym składzie: 1. prof.zw. Andrzej Strumiński - kierownik specjalności *Górnictwo Podziemne*; 2. prof. Zbigniew Kozłowski - kierownik specjalności *Górnictwo Odkrywkowe*; 3. prof.zw. Stanisław Dmitruk - kierownik specjalności *Geoinżynieria*; 4. prof. Lech Gładysiewicz - kierownik specjalności *Eksploatacja Maszyn Górniczych*; 5. dr hab.inż. Jerzy Małewski - kierownik specjalności *Gospodarka Zasobami Ziemi*; 6. dr inż. Jacek Urbański - Prodziekan Wydziału Górniczego; 7. dr inż. Józef Śniezek - osoba odpowiedzialna za tworzenie programu studiów inżynierskich, dziennych w Filii w Wałbrzychu;

8. prof. Wojciech Ciężkowski - osoba odpowiedzialna za przedmioty geologiczne na Wydziale Górniczym.

Dyskutowano również na temat zmian w planach i programach praktyk studenckich na Wydziale. Pani Dziekan przekazała zebrany wstępne ustalenia Kolegium Dziekańskiego odnośnie praktyk i zajęć terenowych, które przedstawiają się następująco:

- praktyka zawodowa 4 tygodnie;
- praktyka dyplomowa min. 2 tygodnie, przeniesiona na semestr 10;
- zajęcia terenowe z geologii i geodezji mogą odbywać się tylko w czasie trwania semestru;

*Sekretarz Wydziału
mgr inż. Zofia Drązek*

Transfer kredytów

Guide ECTS – Przewodnik po Europejskim Transferze Punktów Kredytowych był powodem siedmiodniowych konsultacji w ramach projektu ACT (TEMPUS M_JEP-11503) w Université des Sciences et Technologies de LILLE. Tym razem konsultacje dotyczyły w szczególności możliwości wymiany i pełnego uznawania studiów studentów Wydziału Budownictwa Lądowego i Wodnego oraz studentów Ecole Universitaire d'Ingenieurs, Departement Geotechnique-Genie Civil. Analizując możliwości podpisania „porozumienia o programie zajęć” obowiązującego zarówno wydział macierzysty (WBLiW) jak i wydział zagraniczny (DG-GC), w pierwszej kolejności omówiono „pakiety informacyjne” i „wykazy zaliczeń”. Podkreślając wzajemne zaufanie, dobrą komunikację i elastyczne podejście obu stron, postanowiono w pierwszej kolejności, na aktualnym etapie współpracy, umożliwić realizację prac dyplomowych studentom z Lille na Wydziale Budownictwa Lądowego i Wodnego. O wyborze zdecydowały atrakcyjność tematów ze specjalności: inżynieria budowlana, geotechnika i hydrotechnika oraz inżynieria lądowa, a także struktura ostatniego semestru studiów w Lille obejmująca wyłącznie 45h Pracy Dyplomowej. Do uzgodnienia z Komitetem Sterującym i Radą Wydziału pozostaje tylko sposób zliczenia godzin w jednym semestrze pracownikom, którzy podejmą się prowadzenia już zgłaszanych, ciekawych prac w języku francuskim i angielskim oraz uzgodnienia z Komisją Dyplomową Rady Wydziału dotyczące obrony pracy.

Konsultacje w ramach ACT-u zbiegły się w Lille ze Światową Konferencją „1'Apres-Charbon”, (Przekształceń Dawnych Krajów Węglowych), której współorganizatorem wraz z Nord Pas de Calais był Uniwersytet. Sytuację Politechnikę Wrocławską w obszarze Dolnego Śląska objętym rekonwersją (zamykanie Zagłębie Wałbrzyskie), umożliwiono mi uczestnictwo w tej Konferencji. Przedstawiane do rozwiązania problemy z zakresu budownictwa (osiadanie obiektów inżynierii lądowej, drogi, mosty) a w szczególności geotechniki (wzmocnienie gruntów, składowanie odpadów w wyrobiskach), pozwoliły nawiązać do propozycji tematów prac dyplomowych. Prace wykonane w najbliższym czasie mogłyby stanowić element powrotu do równowagi statycznej i pomóc w kształtowaniu środowiska regionów „1'apres charbon”.

Krystyna Szcześniak

Parki Technologiczne...

cd ze str. 9

zarówno z kraju jak z zagranicy. Z Niemiec włączyli się przedstawiciele Steinbeis Stiftung, a z Francji Ecole des Mines de St. Etienne (prof. Andre Kobylanski). Przedstawiliśmy szczegółową ofertę analizującą mocne i słabe strony naszej propozycji, cele działalności, etapy realizacji i przewidywany sposób zarządzania

projektem Studium pt. „Park Technologiczny Wrocławiu”. Zaproponowaliśmy skład 5-osobowej rady, w której skład wchodziłoby dr Wojciech Myślecki, prof. Andre Kobylanski, ja, prezes Zarządu Steinbeis Stiftung i przedstawiciel Ecole des Mines. Działałby też zarząd operacyjny w osobach mgr Grzegorza Gromady i dr Jana Betty oraz zespół roboczy składający się z sześciu osób. Ponadto zaproponowaliśmy licznych ekspertów problemowych.

Projekt zawierał przegląd naszych doświadczeń w odniesieniu do parków technologicznych działających na świecie.

Nasza oferta nie była najtańsza (choć tańsza niż oferty firm konsultacyjnych), ale spodziewamy się dofinansowania z europejskich programów pomocowych.

– Czy spodziewa się Pan Profesor licznych ofert współpracy ze strony zainteresowanych inicjatywą jednostek uczelnianych lub przemysłowych?

– Żeby rozpoznać ten problem chcemy przeprowadzić ankietę w środowisku uczelni, a jej rezultaty przedstawić na seminarium „Uczelnia – przemysł”. Zaprezentujemy przy tej okazji dorobek Wrocławskiego Centrum Transferu Technologii. Naszą mocną pozycję potwierdza akredytacja WCTT przy Fundacji na Rzecz nauki Polskiej (FNP) i uczestnictwo w programie Fermic, który umożliwia dostęp do informacji o programach, w których mogą brać udział przedsiębiorstwa i uczelnie. Chciałbym jednak podkreślić, że rezultat zależy od ludzi. Na świecie znane są przypadki dobrej i złej działalności parków technologicznych. Powodzenie inicjatywy zależy od zaangażowania i woli realizatorów programu.

– Jak widzi Pan relację między WCTT a Parkiem Technologicznym? Czy nie są to z natury instytucje konkurencyjne?

– Jest tak wiele do zrobienia, że na tym polu nie grozi nam konkurencja. WCTT może stać się częścią PT działającą na uczelni. Politechnika może dostarczać ekspertów przy opracowywaniu projektów z przemysłu i być źródłem różnorodnych inicjatyw.

Kolegium Rektorów

Na kolejnym posiedzeniu zebrali się w dniu 23 kwietnia br. Kolegium Rektorów Wyższych Uczelni Wrocławia i Opola.

•Prof. D.J.Bem przedstawił stan sieci WASK i koszty związane z jej utrzymaniem (administracja, dzierżawa kanałów, serwis gwarancyjny, opłaty za połączenia międzymiastowe i międzynarodowe). Na ich pokrycie uczelnie otrzymują środki z KBN, natomiast same płacą za podatek VAT. Większością połączeń sieciowych dysponuje Politechnika Wroclawska (60%), do Uniwersytetu należy 16%, do Akademii Rolniczej – 5%, zaś do Akademii Ekonomicznej i Medycznej – 3%. Ustalono, że Rada Użytkowników WASK opracuje propozycje rozwiązań systemowych w celu uregulowania zasad korzystania z sieci, uwzględniając fakt, że od przyszłego roku koszty utrzymania sieci będą pokrywane przez uczelnie.

•Rektor UW prof. R.Duda przedstawił skie-

rowane do wojewody pismo prezydenta Wrocławia, który prosi o przejęcie ZOZ dla szkół wyższych przez Urząd Wojewódzki. Dyrektor ZOZ Andrzej Gawlik omówił negatywne skutki takiej decyzji i zwrócił uwagę na fakt, że za pół roku służbę zdrowia obejmie reforma. Przewodniczący Kolegium Rektorów skieruje w tej sprawie pismo do Rady Miejskiej.

- Wyłoniono kandydata do tegorocznej nagrody Kolegium Rektorów przyznawanej za integrację środowiska akademickiego.

- Prof. R. Duda poinformował o wizycie prof.

H. Jabłońskiego w sprawie uzupełnienia nazwisk ofiar zbrodni popełnionych na pracownikach lwowskich uczelni, aby mogły być wpisane na pomniku martyrologii przy pl. prof. K. Idaszewskiego (kolegium skonsultuje się w tej sprawie z prof. S. Nicieją, rektorem UO), a także o sesji poświęconej Janowi Pawłowi II, która rozpocznie się 18 maja Mszą Św. w Kościele Uniwersyteckim.

Następne posiedzenie Kolegium Rektorów odbędzie się na Uniwersytecie Opolskim.

(mwj)

INFORMACJE BIBLIOTEKI GŁÓWNEJ

DONA raz jeszcze

W numerze 89 „Pryzmatu” informowaliśmy o bazie DONA z okazji osiągnięcia 100.000 rekordów. Obecnie pragniemy dorzucić kilka słów na jej temat.

System informacji o dorobku naukowym Uczelni wdrożono w 1972 r. w ramach systemu WASC. Jego głównym celem było wspomaganie zarządzania badaniami naukowymi w szkole wyższej.

Najstarszym wydawnictwem systemu jest rocznik: „Analiza dorobku naukowego pracowników Politechniki Wrocławskiej”, który ukazuje się od 1974 roku (wyszły już 24 edycje!). W ostatnim wydaniu analizą objęto publikacje 1903 nauczycieli akademickich zatrudnionych na pełnych etatach oraz przebywających na urloпах bezpłatnych, wg stanu w dniu 31.12.1996 roku.

Tym razem zespołowi Oddziału Dokumentacji BGiOINT udało się przyspieszyć termin jej wydania o cały miesiąc, dzięki czemu mogła być przekazana w materiałach na posiedzenie Senatu Uczelni w marcu (a nie w kwietniu, jak było w poprzednich latach).

W tym roku, po raz pierwszy w historii wydawania „Analizy...” otrzymaliśmy sygnały o tajemniczych zaginięciach kilku egzemplarzy wysłanych do bibliotek instytucyjnych. To by sugerowało, że rozdzielnik tego wydawnictwa nie obejmuje wszystkich zainteresowanych...

Rodzaje prac rejestrowanych w bazie danych systemu i zaliczanych do dorobku naukowego są określane zarządzeniami JM Rektora Politechniki Wrocławskiej. Najnowsze zarządzenie (nr 8/95 z 28.03.1995) wymienia następujące publikacje:

- monografie, podręczniki, skrypty i inne wydawnictwa zwarte;

- artykuły w czasopismach naukowych i innych wydawnictwach ciągłych, np. pracach naukowych szkół wyższych;

- utwory w wydawnictwach zwartych, tj. rozdziały lub części książek;

- referaty i komunikaty, których pełny tekst został opublikowany;

- recenzje opublikowane w czasopismach naukowych;

- patenty, patenty tymczasowe i wzory użytkowe;

- prace architektoniczne i urbanistyczne nagrodzone i wyróżnione na konkursach, o których informacja zastała opublikowana w fachowych czasopismach krajowych i zagranicznych oraz opublikowanych katalogach wystaw.

- wydane pod redakcją naukową monografie i inne prace zbiorowe.

Do niepublikowanego dorobku naukowego zaliczane są:

- prace wydane na Politechnice Wrocławskiej w formie raportów serii PRE (PREPRINTY) i serii SPR (SPRAWOZDANIA);

- prace wydane poza Politechniką Wrocławską w formie raportów wykonane przy współpracy z innymi instytucjami naukowymi – egzemplarz raportu powinien być dostępny w bibliotece;

- referaty i komunikaty zamieszczone w materiałach konferencyjnych dostępnych w formie skoroszytu, teki itp.

System informacji DONA rejestruje również publikacje powstałe przed okresem zatrudnienia na Politechnice Wrocławskiej oraz nie mające charakteru naukowego, np. prace dydaktyczne, prace popularyzatorskie i inne.

Kompletność bazy szacujemy na 95%. Rocznie przybywa od 3 do 5 tys. rekordów. Politechnika Wrocławska jest jedyną uczelnią w Polsce, która posiada komputerową bazę danych zawierającą informacje o dorobku naukowym od chwili swego powstania (to znaczy od 1945 r.).

Baza jest udostępniana w sieci Internet od 1.10.1996. (<http://www.bg.pwr.wroc.pl>)

Dorota Glazek

Nowa baza danych

LEX

Informujemy wszystkich zainteresowanych, że posiadamy dostęp on-line do nowej bazy LEX. Jest to zbiór ponad 36 tys. aktów prawnych publikowanych w Dzienniku Ustaw i Monitorze Polskim.

Baza LEX umożliwia:

- wyszukiwanie pełnego tekstu aktu prawnego (grupy aktów) według różnorodnych kryteriów, m.in. hasła przedmiotowego, daty, rodzaju, autora aktu;

- uzyskanie wyczerpującej informacji o wybranych akcie prawnym, w tym również o orzecznictwie do aktu;

- kopiowanie wybranych aktów prawnych.

Przeszukiwania Dzienników Ustaw można dokonywać od roku 1918, a Monitora Polskiego od roku 1950.

Z bazy LEX można korzystać w Oddziale Informacji Bieżącej, pok. 307 d, bud. A-1, tel. 23-08, 22-62-12 od poniedziałku do piątku w godz. 8.00–18.00.

(JW)

NA WYDZIAŁACH

ELEKTRYCZNY

Na posiedzeniu w dniu 3 marca 1997 r. RW dokonała korekty nazw specjalności podanych w protokole z października 1996. Właściwe nazwy specjalności są następujące: sterowanie i zarządzanie w elektroenergetyce, technologia i diagnostyka w elektroenergetyce, automatyka przemysłowa i systemy pomiarowe.

- Zgłoszono kandydatury do stanowiska profesora w specjalności „Sterowanie i zarządzanie w elektroenergetyce”: dr hab. Kazimierza Wilkosza i dr hab. Artura Wilczyńskiego. Wygrała pierwsza z nich.

- Przedłużono na czas nieokreślony mianowanie dr hab. Andrzeja Szymańskiego na stanowisko profesora nadzw. PWr.

- Poparto propozycję utworzenia w I-7 studium podyplomowego „Izolacja wysokonapięciowa współczesnych napowietrznych urządzeń elektroenergetycznych”.

- Nominację do Medalu Edukacji Narodowej uzyskał dr Czesław Stec (I-7). Pozostałymi kandydatami byli prof. Henryk Markiewicz (I-8) i dr hab. Konrad Schoepp, prof. PWr (I-29).

- Kandydatami do zespołowej nagrody Ministra Edukacji Narodowej zostali autorzy książki „Analiza systemów elektroenergetycznych”, prof. Marian Sobierajski i prof. Zdzisław Kremens.

- Przyjęto do wiadomości fakt rezygnacji prof. Tadeusza Łobosa z funkcji przewodniczącego komisji RW ds. dydaktyki.

- Prodiakan ds. studiów zaocznych dr Bożena Łowkis przedstawiła wyniki rekrutacji na pierwszy semestr studiów zaocznych zaczynających się od 15 lutego. Przyjęto na nie 89 osób. W tej liczbie 29% stanowią dotychczasowi studenci, którzy nie zaliczyli I semestru.

- Dziekan dr hab. Zbigniew Wróblewski, prof. PWr i dr hab. Teresa Orłowska-Kowalska, prof. PWr przekazali bieżące informacje.

FILIA WĄBRZYSKA

MARZEC

1.03.1997 - immatrykulacja studentów studiów zaocznych na Wydziale Chemicznym z udziałem :prof. Henryka GÓRECKIEGO - Dziekana Wydziału, prof. Andrzeja MATYNI - Prodiakana Wydziału ds. dydaktyki, dr Pawła KAFARSKIEGO - Prodiakana Wydziału ds. ogólnych, prof. Danuty ŻUCHOWSKIEJ - Dyrektora Instytutu Technologii Organicznej i Tworzyw Sztucznych, dr Jacka GŁOWINSKIEGO - Dyrektora Instytutu Technologii Nieorganicznej i Nawozów Mineralnych, dr Jacka MACHNIKOWSKIEGO - Dyrektora Instytutu Chemii i Technologii Nafty i Węgla, dr Ryszarda KABATA - Dyrektora Filii, mgr Janiny JAWORSKIEJ - Zastępcy Dyrektora Filii ds. dydaktyki.

11.03.1997 - turniej tenisa stołowego,

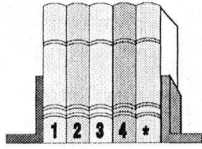
24.03.1997 - przetarg na wynajem pomieszczeń pod przewodnictwem mgr Andrzeja SOLECKIEGO,

25.03.1997 - promocja Instytutu Technologii Organicznej i Tworzyw Sztucznych z udziałem m.in. prof. Danuty ŻUCHOWSKIEJ, prof. Jana CHLEBICKIEGO, prof. Jacka PIĞŁOWSKIEGO, prof. Ryszarda SIKORSKIEGO, dr Aleksiego PASTERNAKA, dr Andrzeja SOKOŁOWSKIEGO, dr Ryszarda STELLERA,

26.03.1997 - spotkanie „wielkanocne” pracowników Filii.

KSIĄŻKI, które polecamy ...

Śpiewnik rajdowy „Piosenki stare i nowe”

Wyd. Politechnika Wroclawska, Wydż. Elektryczny,
Wrocław 1997

To nie jest zwykła książka! Stworzyli ją entuzjaści odrodzenia rajdów studenckich. Pod kierunkiem dr inż. Zbigniewa Kłosa, prodziekana Wydziału Elektrycznego, pracowali ofiarnie przy opracowaniu znanych niegdyś tekstów studenci Wydziału Elektrycznego: Piotr Kozłowski (IV r.), Tomasz Machyňa (III rok) i Piotr Pierz (IV rok). Skład i przygotowanie do druku jest również dziełem panów Kozłowskiego i Pierza. Nakład publikacji jest niestety niewielki: 500 egzemplarzy. Ma zaspokoić potrzeby uczestników rozpoczynającego się w najbliższych dniach rajdu. Jesteśmy jednak pewni, że niezbędne będą dodruki, bo któż nie chciałby mieć w swoich zbiorach np. „Hymnu Politechniki”:

*Mamo, zabierz mnie stąd, mamo to był mój błąd,
Mamo, że tu zacząłem się uczyć, w Polibudzie...itd., itp.*

WITTIGALIA '97 – GRUNWALIADA '97

PROGRAM IMPREZ

Fundacja „MANUS”, plac Grunwaldzki 7/4, tel/fax (0-71)
320-39-61

WITTIGALIA '97

PROGRAM IMPREZ

07.04.97 ŚRODA

19.00 Koncert klasyczny – klub „BAJER”

08.04.97 CZWARTEK

18.00 Koncert na górze, ul. Wittiga

Wystąpią: SWAWOLNY DYZIO, PROMILE BLUESBAND,
ELECTRIC, HOLLOW, DEBITELS, ANK

09.04.97 PIĄTEK

13.30–19.30 Imprezy sportowe :

turniej brydża sportowego (DS T-17)

symultana szachowa (DS T-15)

VI Otwarte Mistrzostwa PWr w bilardzie (pool) (DS T-16)

turniej tenisa stołowego (obiekty IKS Śleza)

turniej tenisa ziemnego (obiekty IKS Śleza)

turniej czwórek piłkarskich (obiekty IKS Śleza)

Międzynarodowy turniej piłki siatkowej – obiekty Studium
Wychowania Fizycznego i Sportu PWr przy ul. Wittiga.

20.30 „Autorski kabaret klubu Bajer” – klub „BAJER”

22.00 Dyskoteka – klub „IMPAS”

10.04.97 SOBOTA

9.00–16.30 „Studencki Street Basket” – osiedle Wittiga

Międzynarodowy turniej piłki siatkowej – obiekty SWFiS

Otwarta strzelnica Stadionu Olimpijskiego

14.00 Gry i zabawy przed akademikami – osiedle ul. Wittiga

21.00 Dyskoteka – klub „IMPAS”

11.04.97 NIEDZIELA

15.30–19.00 „Odra Cross” – przystań AZS (w programie :
zawody kajakarskie, wioślarskie, żeglarskie, na łodziach,
pontonach, katamaranach, na ergonometrze wioślarskim itp.,
zawody wioślarskie i żeglarskie Polska – Niemcy – Holandia,
pokazy ratownictwa, parada)

20.00 Dyskoteka – klub „BAJER”

GRUNWALIADA '97

PROGRAM IMPREZ

05.05.97 PONIEDZIAŁEK

20.00–22.00 Koncert muzyki klasycznej – klub „TOPO”, DS T-3

20.00–2.00 Dyskoteka – klub „KATAKUMBY”, DS „Labyrynt”

06.05.97 WTOREK

20.00–22.00 Koncert zespołów „RIDRES” i „OSB” – klub „TOPO”

20.00–2.00 Dyskoteka – klub „KATAKUMBY”

07.05.97 ŚRODA

18.00–22.00 IX Festiwal Piosenki Debilnej (wystąpią m.in.: Kabaret „POTEM”, Olek Grotowski, Małgosia Zwierchowska)

22.00–2.00 „Kino pod gwiazdami” – teren między akademikami na pl. Grunwaldzkim

08.05.97 CZWARTEK

18.00–18.30 Oficjalne rozpoczęcie „Grunwaliady '97”

18.30–19.30 Finał IX Festiwalu Piosenki Debilnej

19.30–23.00 Kabareton

(wystąpią: Kabaret „OTTO”, Grzegorz Halama, Kabaret Rafała Kmity)

23.00–2.00 „Kino pod gwiazdami”

09.05.97 PIĄTEK

9.00–13.00 Imprezy wydziałowe

13.00–18.00 Turniej Sportowy

22.00–2.00 Dyskoteka „Pod Chmurką”

10.05.97 SOBOTA

10.00–13.00 Impreza „Studenci Dzieciom”

13.30–18.00 Turniej sportowy – ciąg dalszy

21.30–2.00 „Kino pod gwiazdami”

11.04.97 NIEDZIELA

17.00–20.00 Zabawy „Heca na X-ęc pięter” – DS „ARKA”

20.00–2.00 Dyskoteka – DS „ARKA”

WITTIGALIA i GRUNWALIADA to imprezy tradycyjnie organizowane przy okazji JUVENALIÓW na placu Grunwaldzkim i ulicy Wittiga. WITTIGALIA organizowane są przez: **Samorząd Studencki PWr**, AZS PWr, Kluby studenckie „BAJER” i „IMPAS”, Telewizję Studencką „STYK”, Fundację „UNIVERSITAS”, Fundację „MANUS”

PATRONAT nad WITTIGALIAMI objął

PROREKTOR d/s STUDENCKICH PWr prof. LUCJAN JACAK

GRUNWALIADA organizowana jest przez: **Samorządy Studenckie UWr, PWr, AR, Kluby Studenckie „KATAKUMBY”, „TOPO”, Fundację „UNIVERSITAS”, Fundację „MANUS”**

PATRONAT nad GRUNWALIADĄ objęli

JM REKTOR PWr prof. dr hab. inż. ANDRZEJ MULAK,
JM REKTOR AR prof. dr hab. TADEUSZ SZULC,
PROREKTOR d/s STUDENCKICH UWr prof. dr hab. J.KRAKOWSKI.

Pryzmat

Pismo informacyjne Politechniki Wroclawskiej

Politechnika Wroclawska

Wybrzeże Wyspiańskiego 27

50-370 Wrocław

Redaktor Naczelny: dr inż. Maria Kiszka
Redakcja: bud. D-5, pok. 22, tel. 320 22 89
e-mail: pryzmat@ite.ite.pwr.wroc.pl

Druk: Drukarnia Oficyny Wydawniczej PWr Nakład 1500 egz.
Pismo wsparte dotacją KBN